

КОНЦЕРТ НАДЕ КОЛУНЦИЈЕ У БИТЕФ ТЕАТРУ

(6. јун 91)

Концерт пијанисткиње Наде Колунције, одржан у циклусу Трећег програма Радио-Београда, "Двадесети век", био је посвећен музици минималистичко-репетитивног стилског профила у делима америчких, европских и српских композитора, претежно насталој око осамдесетих година нашег столећа.

У жељи да укаже на историјски континуитет овог стилског покрета, чија актуелност достиже врхунац 70-их и 80-их година, Нада Колунција је у средиште програма ставила Гносијене Ерика Сатија, клавирске минијатуре настале у последњој декади прошлог столећа, музику која идеје редукционизма успоставља цео век раније.

У својој једноставности, која није празна, и емотивној сведености, која није банална, ових пет комада били су за пијанисту истраживачког профила, каква је Нада Колунција, изазов за софистицирану стилистику и мек, сумагличасти, но-сталгично-лирски призив укуса епохе.

Следећи овај стилски правац, Нада Колунција је избором осталих аутора на програму, Оливијеа Месијана, Мауриција Кагела, Хауарда Скемптона, Филипа Гласа, Вука Куленовића и Милоша Раичковића, дала и један од могућих увида у схватање и доживљај клавира као инструмента који ауторе XX века битно разликује од претходног столећа, у коме је романтичарски богат клавирски израз доведен до свог граничног подручја имитације оркестра.

Блага ироничност и понешто монотона репетитивност композиција The Olympian Lightning Of the Torch и Modern Love Waltz били су, и поред свег труда Наде Колунције, далеко од фасцинације, коју је поседовала музика Филипа Гласа, као најбитнији чинилац представе Боба Вилсона "Ајнштајн на плажи".

Следећи сатијевску безобзирност у редуковању структуре, Милош Раичковић је у Прелудијуму и фуги из 1987. године артикулисао своје схватање Нове класике као споја класичних образаца и репетитивности, а у форми коју им је пијанисткиња дала и као објективност што се поистовећује са сувопарношћу техничких вежби.

Одговорност саучесништва, које извођачу нуде партитуре енглеског аутора Хауарда Скемптона, Нада Колунција је прихватила са необичном инвентивношћу у обради детаља и развијању појединих идеја, у поступцима који су погodoвали и извођењу композиције Кантеођаја Оливијеа Месијана.

Два највећа извођачка изазова, у које је пијанисткиња уложила максимум истраживачке енергије и стваралачке надградње, биле су композиције Вука Куленовића и Мауриција Кагела.

Растварајући клавирски звук на разноврсне регистарске боје и тембре, бескрајним преобликовањем основне мотивске флоскуле, је у "Вирцинулу" Вука Куленовића остваривала како лиричну атмосферу тако и хипнотичко дејство ове музике, мада је део колоритних нијанси био ограничен неодговарајућим стањем инструмента у Битеф-театру.

Извлачење боја и нијансирање тембра учинило је и композицију An Taster – Клавиретиде Мауриција Кагела занимљивом "стилском вежбом" у којој је Нада Колунција потврдила своју изузетну посвећеност "читању" минималистичких структура и њиховом динамизирању у естетски чврсте и смислом прожете уметничке облике, што је чини не само сведоком већ и учесником овог вечног поглавља музике нашег времена.

Милена Пенџ